

« Իհնթիմալ տորը քի պուննար հիւքիւ-
մէթէյն պէյնիքտէ մուարազաւար հու-
սուլիկնի տախի մուծիպ օլալէր, վէ օլ
վազըթ պուննունմէսուլիկէթի քէտսիլէն-
եունան հիւքիւմէթլէրիիւ գէրիկէ օլաճա-
զը պէտիհիտիք, զիրա մէզքիւր հիւքիւ-
մէթլէր, մէզքիւր պէօլիւքլէրին թէշքիլ
օլունմասը խուսուսուսըս մէնիթմէքան
իւտ, մուզայիքի օլարազ, շիմսիկէ գա-
տար անըն իլէրլէմէսնէ եարար սուրէթ-
տէ թէէտսիւՏէ շաեան պիր թափ օլ

հարեթեթտե պուլունմագ միւրաւորնտա կեօրիւնմեքտե տիրէր : Պու խուսուսուն թաստիդի զըմնընտա հեր պիր վուգու- տթը պիրէր պիրէր գալեմէ ալմագ ճայիդ օլմանըպ , հաթթա անլէրին քեաթիթեսի տախի զաթը ալինիդէ մալիւմ տիր :

« Սալթանաթը սենիսէ , Եունան իլէ օլան միւնասեպէթինին , կիւն պէ կիւն թէհամիւլ օլունմագ պիր հալ քեսպ իլլէմէօնի , պիրա թէհասիւթի ազիմ , կեօրէմէգ :

« Եկէրչի վուգուի հալլեր քենտիլըլէ- րինտէն քիթաեթ իտէպիլէմէք գատար աշիքեար օլմագալար տախի , Եունան գը- րալը Եօրկի հազըթէթլէրինին եէնի վիւքէ- լաւընըն ասըլ Էթքեարլէրի նէ իտուկինի անլամագ իլին , կէշէնտէ պիզգաթ Ս . Թըրիգուրինին Գամարա տերուսինտէ օլան իզրարլէրի քիթաեթ իտէպիլէմէկինտէ շիւքէն Եօգ տուր :

« Գոյնուլարըմըգ հեր թարաթտա իլլէ- րի տէրէմէյի նիհաեթե վարտըմագտա տըրլար :

« Ենիմտիյէ գատար կիրիտ իւթիլալընը պէպէմէք իլին , գուլանըմագտա օլան Բանհէլլէնիւմ վէ Հիտրանման վաթօր- լարըն տօնաւորլմասընտան սօնրա , պու- կիւն տախի Արգատինամ պիր եէնի գուր- տան վաթօրու մէյտանէ չըգընը օլտուղու կեօրիւլտիւ , շի տերուսինէ թօրլար վազ իտիլէրէք սիլահլամանա գատար իճթիւար օլունուպ , աշիքեար սուրէթտէ Եունան- տա թանդիմ օլունան գուրսանըգ ամէլինէ զաթէն Եարտըմ իճմէկէ պաշլամըն տըր : Նիհաեթ իւլ Էմր , տիւշէնլէրիմիզ կէ- րէք Գարաճա վէ կերէք տէնիզմէ , քէն- տի թէշէպպիւսաթը միւթթէհիմէլէրի- նին իճրասը իլին , Եունան թէրօանէ- լէրի վէ անպարլարը տերուսինտէն խալ- լիմէ միւ հիմմաթ ալմագըլա պիրէր թա- րիդ պուլմագտա տըրլար :

« Եունան գրալը հազըթէթլէրինին հիւ- քիւմէթի , պու պապտէ քենտիլէ իսա- պէթ իտէն մէսուլիլէթտէն , սահիհ սու- րէթտէ քենտիլի գուրթարապիլմէսիմի մէմուլ իտէրմի :

« Հիւքիւմէթի սենիսէ կիպի հիշ պիր հիւքիւմէթին թէհամիւլը պու տէրէ- ճէ աղըր թէճրիւպէլէր թահթընա վազ օլունմագըլընը տիւնեա ալեմ շէհատէթ իտէճէկինտէ շիւքէն Եօգ տուր :

« Պիզ անճագ տօսթանէ բօլթիթիգամը- զա միւմքին մէրթէպէ սատըգ պուլուն- մագ նիլէթի իլէ տիր քի , քէնտի հագգ- լը թէշէքքիլէրիմիզտէն սարթը նազար իլլէմիլիդ տիր , Ֆազաթ պու ճիւմէ իլէ տախի , ալթըգ չու զաեթլէ միւսիպէ- թէնկիզ Գարըշիլըգըլարըն հուսուլինի մուճիպ օլապիլէմէք հալտէն գուրթու- մանըն զեհատէսիլէ վազթի կէլիլի տիր : վէ պու պապտէ Էկէր պիր թարաթըն նի- եթթի տօսթանէսինտէն շիւքէն օլունմագ

լազըմ իսէ , օ տախի հիւքիւմէթի սէ- նիլէնին նիլէթինտէն օլմագաճագը պէ- տիհի տիր : Պու սէպէպտէն նաշի , Պա- պը-Ալի տիւշիւնիւր քի , աճէպա մէգ քիւր իքի մէմալիքին տախի խալիմէ խա- սարաթընը մուճիպ օլաճագ հալին Ֆար- գընա վարըպ Էօնիւնիւ ալմագ իլին , Ա- թինա գապիլէթտուսու իտարէ իթմէք- տէ օլան զէվաթըն տաշա պիր իսի Էթ- քեար իլէ տապրանմալէրինի կեօրմէք իւ- միւտինտէն Ֆարիգ մի կէլինմէլի տիր :

« Իմտի Էթէնտի հազըթէթլէրի , Եու- նան գրալը հազըթէթլէրինին հիւքիւմէթի- նէ պիր տէճա տախի , պու մաէլտէ պէ- եանի հալին թէճրիւպէսինէ հիմմէթ ի- տէրէք , պու հարաքեաթըմըգըն Եալընըգ ասայիլի հալ վէ սուլհ ու սալահըն պա- գը գալմասը մէնՖաաթընա մէպիլ իտու- կինի իսքեաթ իլլէմէյէ շալըշասընըգ : Պի- զիմ , Եունան իլէ սուլհ ու սալահ իւզ- րէ պուլունարագ , միւնասեպաթը տօսթ- անէլէրիմիզին պազը գալմասընտան մաա- տէ , պիր մագսէտիմիզ օլմագըլընա իսի իս- քեաթ օլմալը տըրլար :

« Հալ պու քի , Եունան հիւքիւմէթի պու նիլէթիմիզէ , տէյիլ լաճ իլէ , իլ- լա միւնասեպաթըմըգըն պօզուլմանարագ- գալմասը իլին արգու իլլէմէքտէ օլտու- ղունա տայիր , պիզէ իսպաթ սաեթլապի- լէմէք սուրէթտէ Ֆիլիլէն ճէվապ վէրէ- ճէք մի տիր : Պիզ իքի մէմալիքին մէն- Ֆաաթլարը վէ ինսանիեթին խաթըր ի- շին իշ պու թէքիլիքի քէնտիլէ իտէրիդ , Ֆազաթ պուլունտան Էվլէլ օլանլար կիպի պուլունու տախի Ֆայիտէսիզ գալաճագը կեօրիւլիւր իսէ , Սալթանաթը սենիլսէ պու եէնի վէ խալիսանէ հարաքեաթը ի- լէ Եունան հիւքիւմէթինին քէնտի սի- նօրտաշընա գարըն պուլունտուղու թալը ու հարաքեաթընտան հասըլ օլաճագ մէ- սուլիլէթլէրին քիմէ ալիտօլաճագը տիւն- եա մուվաճէհէսինտէ հիւքմ օլունմագ ի- շին պիր պէհանէ տախի վէրմիշ օլաճագ տըր : »

(Իշ) ՖՈՒՍ :

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՆՇԱՆՏՈՒՈՒԹԻՒՆ

Գրկիլին վէ Բաթրիլիսանէնին պաշլընա հաալաթը , Թէգէրէ խանէ իլէ նշանուք օտտարնտան օլուպ , վէ Թէգէրէ վիրմէլիք հեր կիւն իճրայէ կէլմէքտէ իսէտէ , նշան վիրմէլիք Եալընըգ ճիւմա կիւնլէրի իճրա ի- տիլմէքտէ տիր , Ֆազաթ Ֆէվգ Էլ առէ սու- րէթտէ պաշապ կիւնլէր տախի օլապիլէմէ- կինտէ շիւքէն Եօգ տուր :

Մէգըիւր հաալաթլարըն իքիսինին տա- խի իտարէսինի Գրկիլի հոգաբարձուլիւնու- նուն տէր իւհտէ իլլէտիկինի պիլտիրմիշ ի- տիր , պու հաթթանըն նշան վիրմէլիք նէ- զարէթի պիզէ իհալէ գըլընտըղընտան , տիւն քի կիւն սաաթ տէթթիլէ կիթմիշ , վէ սա- աթ սէքիզ պուլունըգ գատար օրատա պէք-

լէմիշ , վէ իւշ առէտնշան վէրիլտիկին հէօր- միւշ , հաալաթընը ալմըշ , վէ հոգաբարձու- թիւնու մուվազգաթ սանտըգըեարընա թէս- լիմ իլլէմիլիդ տիր :

Մէգըիւր նշան վիրմէլիք խուսուսուն- տա տախի , միլլէթէն հեր իտարէ վէ իճրա- աթա կեօրիւլտիւկիւ կիպի , Բէք պիւլիւք իսլահաթա իճիեան վար իտուկին կեօրմիւշ , անլամը վէ միւթալա իլլէմիլիդ տիր քի , Եազըն կիւնտէն պէեան իտէրիդ :

Նշանլանմագ վէ Էվլէնմէք , ճէմիլիթի պէշէրիլիլէնին էն զիեառէ տիգգաթ իտէ- ճէք թէմէլլէրի օլտուղունտան , հեր քէտին , քիմին , քիմ իլէ ազտը իզտիլմէ իտէճէկինի պիլմէլիլիլինին սայիր ճիհէթլէ Էլլէմիլիլէթ- տէն օլտուղու շէօլլէ տուրտուն , գըգ վէ Էր- քէք թարաթընտան ալընան փարալարճա Է- հալիլիլ Էլմ Էմիլիլէթ , վէ Էլմտէ պիր հիսապ վիրմիշ օլմագ Էլլէմիլիլէթի տախի գուհուրա կէլտիկինտէն , շիմալտէն սօնրա հեր հաթ- թանըն նշանուլթիւլարընը իսմ ու մալս- լէս վէ մահէլլէրիլլէ նէշր ու պէեան իթ- մէլիլի ճայիլ կեօրմիւլիլիդ տիր :

Ֆազաթ , Էվլէլա շուսու տախի պէեան իտէրիդ քի , պիր գըգ պիր Էրքէք իլէ նի- շանլանմագ իթիլիլա իթտիկինտէ , զաթէն լազըմ կէլլէն պազը խուսուլար թարաթէյ- նին քանանլարը մարիթէթիլլէ իճրա իտիլ- տիլտէն սօնրա , գըգ վէ Էրքէք Բաթրիք- խանէլէ կիթմէյիլ , անճագ թարաթէյին քանանլարըլա , պիրէրտէ պաշապ առամ կիթմէքտէ , բազարըլա կիրիլմէքտէ , վէ նիշանլանմը օլմագ ալամէթի օլան պիր գը- թա խալը գըգ թարաթը քանանաթը ալա- րագ կեօթիւլմէքտէ տիր :

Էվլէլա Էրքէք Բարաթըլա բազարըլա կիրիլիլմէքտէ , վէ հեր նէյէքի գարար վէրի- լիլ իսէ , գըգ թարաթընտան տախի պիր մի- լի ալընմագտա տըր , Ֆազաթ , պազէն իքի թարաթ տախի հիշ պիր շէյ վիրմէլիլ տէրէ- ճէտէ Ֆազըլըգ շէհաթթանմէսի կէթիւ- տիկինտէ , փարաթըգ տախի իճրա իտիլտիկի շէօլլէ տուրտուն (պունու օգուեան զաթլար հիշ Էօլլէ առամ Էվլէնիլմի տէյի թէհանիւպ իթմէյինիլ . զիրա . պիզտէ պիր Բազըմ շաշ- գընլար հալ ու վազըլարը վէ սինլէրի միւսաառէ իթտիկի հալտէ , Էվլէնմէտիլլէրի կիպի , պիր Բազըմ պուլալարըմըգ տա- խի , զաթէն ելլէճէք Էթմէլլէրի պուլուն- մաաղը թագաթիտէ , Էրքէյին զըմմէթի պիր տիր Էմմա , գարընըն զըմմէթի տօգուգ տուր » տէյէրէք Էվլէնմէքտէ , վէ զէվալը գըգլարըն պիր գաթ տահա սէֆալէթինի մու- ճիպ օլմագտա , վէ պազը ինսաթըգ բա- բալար տախի , Էհա , օրհնաճ անանկ Է , կնկան խըմմէթը ինը խաթ Է , գուն մէյ- մը կարգըվէ , Ետքը առառաճ ամէն բան կուտայ . . . » տիլմէքտէ վէ զայրէթ վիր- մէքտէ տիրլէր , չիւնքի , հեր նասըլ օլա , քէնտիլէր իլին պիր գաշ գուրուշ չըգաճագ տըր) . պազը քէրրէ տախի Էրքէք Բարա- ֆընտան ալընմագտա իսէտէ , գըգ թարա- ֆընտան Եա ալ ալընմագտա վէ Եալսօտ հիշ ալընմամագտա տըր :

Նշան վէրիլմէք իլին իւշ իսմ իլէ , Եա- նի իւշ սէպէպլէ փարա ալընմագտա տըր :

պիտանութիւն խաչագին, ի թիւնդիւն շաքարին, վէ իւշիւնդիւն կոնդակագին, վէ պոռնկա-
քա գարշուրդ պիտ գայտ թէգընդիւն, պիտ
խաչ, վէ ի թիւնդիւն տաքի, էվէնդիւն
հագընդաւ լազըմ կէլէն նասիւթարը տէրձ
իւթիւն, վէ վէրիւնդէք փարալարըն տէրձէ-
պիտ պիտիւթիւն թիւնդիւն վէրիւնդէք տէր:

Նշան վէրիւնդիւն տէրձէքի օնա թագ-
պիտ օլունդիւն տուր, եանի խաչագին իւ-
միւնդէ ասօղը տէրձէքիւն հէր գանդիւնդէ
գարար վէրիւնդիւն թիւն, փարա ալընդիւն, օնուն-
հաւուն փարաալընդիւն տէր:

Տէրձէքիւն ֆիւթարը պոռնկար տէր:
Ս. 1000, Ք. 600, Գ. 400, Կ. 500,
Ե. 200, Զ. 150, Է. 100, Ը. 80, Թ. 50.
Ժ. ձրի. Հացագին պէտէլի իւն, հէր տէ-
րձէքիւն նըսֆը ալընդիւնդ տէր. վէ կոն-
դակ փարաալընդիւն տէրձէքիւն իւն օ ղուրուշ
տուր:

Նշանլանմագ իւն պոռնկարտան պաշգա փա-
րա ալընդիւնդ տէր իւն, ալընդիւնդ իւնդէն,
պա խոսուստա լազըմ կէլէն եազըլարը եա-
զան փարապիտ իւն քեաթիւն, վէ եասագ-
ըլարա, խոսմէթիւնդ պախիւն վիւնդէք տէ-
պիտ. ֆագաթ իւնդ իւնդիւն թիւն, էօլլէն ճէօ-
մէրուլէր չիւմի նատիւն կէօրիւնդէք տէր տիւ:

Տիւնդիւն կիւն գուրուրա կէլէն նշանտուր-
թիւնլար պոռնկար տէր:

Վերջ:	
Հերթ: հանի թուրէն աղա Պալատ-	
տան, եէաթիւն տէրձէքիւն իւ-	
նագին	100
Հացագին	50
Կոնդակագին	5
	155

Նշանլար Անգլիոյ հանըմ տէօքմէ-
նի Գրիգորեան Սալմաթիւնդ տէր 155

Պիւլիւք-Եւնի-խանա եկիւն խոտ-
մէթիւն Նշան աղա 155

Նշանլար Միքայէլեան Նարդուլի
հանըմ Մուսալլատան 80

Պէշեթալտան եկիւն գընդը Սար-
գիս աղա 100

Նշանլար Ռիւլիւքիւ Յակոբեան Ա-
ղանի հանըմ Պէշեթալտան ձրի 615

— Գուտսը շէրիֆտէ թապ ու նէշը
օլունդիւնդ տա օլան Սիօն նամ թիւնդիւն
պա տէֆաթի ալընդիւն 30 թարիխի նիւս-
իւնդիւն շու աթիւնդիւն պահս վէ մէք:
Թուպար օլունդիւն օլունդիւնդ տան, ալ-
նէն տէրձ իւթիւնդ տիւ:

Մէքիւն պահս վէ մէքիւն պար-
տան, Եսայի սրբազան պատրիարք հայր
հազընթիւնդիւն լալընթ վէ թէտապիւն
հասէնդիւն միւշահէտէ օլունդիւնդ տա մի-
սիւն, գեր. իսահակ եպիսկոպոս իւն
արթ. Տիմոթէոս վարդապետիւն ճէտարէթ
վէ Ֆէտաթեարըլարը լանա կէօրիւնդէ-
տէ վէ ումունդիւն միւնթիւնդիւն մէմուն-
նիւնթիւն շալէթիւն պոռնկարտա տէր,
չիւնդիւն թաթիւն միւշաթիւն հազընթիւն:

Եւնի պէօլլէ պիւ միւնդիւն մատտէտէ է-
տէն կէլէն լալընթ վէ միւնդիւն պիւնդիւն
պիւն իւնդիւն ու թէքեաթիւն մէվընի իւ-
րայէ վազ իւթիւն թագաթիւն, միւնդ-
իւնդիւն միւնդիւն եպիսկոպոս իւն, վարդա-
պետ էֆէնդիւն իւն, Գուտսը շէ-
րիֆտէն գալընդիւն թա Հապէլիւնդիւն
գաւար կիւնդիւն լալընթ օլունդիւն, տօղ-
րուսու մէտն ու մէնդիւն շաքան տէր:

Գեր. ԻՍԱՀԱԿ ՍՐԵԱԶԱՆ ԱՐԲԵՊԻՍԿՈՍՈՍԻ
ԵՒ ԱՐԺ. ՏԻՄՈԹԷՈՍ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ ՈՒՂԵ-
ԻՈՐՈԹԻՒՆՆ ԴԵՊ Ի ՀԱՊԵՇԻՍԱՆ

Մեր ընթերցողաց շատերուն յայտնի է,
որ ասկէ իբր երկու տարի յառաջ Հապէլիւն
Թէոֆորոս կայսրը Անգլիոյ թագուհոյն հիւ-
պատան հանդերձ իւր ընկերներովն բան-
տարկած է խիստ պահպանութեան մի ներ-
քեւ, ուր տեղ կը գտնուին միւնդիւն ցայօր:
Սոյն բանտարկութեան պատճառ իւր մէկ
խնդրոյն վեհափառ Թագուհոյն կողմէն մեր-
ժուրիւն է: Երկու տարուան միջոցին մէջ
Անգլիոյ դահլիճը գանձուք ազատելու համար
ինչ միջոցներ որ բանեցուց, ամենեւին չըն-
դունուեցան Եթովպիոյ կառավարութեան:
Սոյն պատճառաւ բանտարկուած է, կըսուի,
նաեւ Մատան Նիգիստանցի հայկազուն պաշ-
տօնատարը, որ Անգլիոյ տէրութեան կող-
մէն եկած էր Թէոֆորոսի քով միջնորդ ըլ-
լալու: Միւնդիւն անգամ Եթովպական եկե-
ղեցոյն առաջնորդը որ իսպիտէ ազգաւ,
Թէոֆորոսի սոյն անիւրաւ եւ բարբարոսական
գործը յանդիմանելուն համար, նա եւս նո-
րին վեհափառութեան բարկութեանը հան-
դիպեցաւ կրօն:

Անգլիոյ դահլիճը վերջին փորձ մի ուղե-
լով ընել, անցեալները ի կոստանդնուպօլիս
իւրդեպականին Միստր լայնի միջոցաւ խնդ-
րած էր կոստանդնուպօլիս եւ Երուսաղէմի
ամենապատիւ Պատրիարքներէն, որ իրենց
կողմէն գիր մի գրեն առ Թէոֆորոս կայսր,
եւ հիւպատոսի եւ նորա ընկերաց ազատու-
թեան համար միջնորդեն: Վեհափառ Թա-
գուհոյ կողմէն այսպիսի խնդիր մի առ Հա-
յոց ազգն ընելու ուշադրութիւնը շարժած
են անշուշտ Նիգիստանցի ազգայինք, իմա-
ցընելով անոր Եթովպիոյ գաղթականաց Ե-
րուսաղէմի սրբազան Պատրիարքի իրաւա-
տութեան ներքեւ գտնուելին, եւ այս պատ-
ճառաւ Եթովպիոյ արքունեաց հետ բարեկա-
մական յարաբերութիւններ ունենալին: Անց-
եալ մարտ ամսոյ մէջ էր, քաղաքիս Անգլիա-
կան հիւպատոս Ն. Դ. Մուր ի պաշտօնէ
մատոյց ամենապատիւ սրբազան հօր սոյն
խնդիրը հանդերձ կոստանդնուպօլիս ամե-
նապատիւ Պօղոս սրբազան պատրիարքինա-
մական: Նորին սրբազանութիւնը սիրով ըն-
դունեց խնդիրը, եւ խոստացաւ մեծապա-
տիւ հիւպատոսին անոր գործադրութիւնը,
չեղեալէս խորհուրդի հրաւիրելով Տիմոթէ
ժողովոյ ներկայ անդամներն եւ ուրիշ քա-
նի մի վարդապետ, եւ Կ. Պօլսէն եկած
Պատրիարքական աղերսանաց գիրն ալ ուղղ-
եալ առ Թէոֆորոս թագաւորը ուշադրու-
թեամբ կարդալէն յետոյ, որոշուեցաւ ժո-
ղովոյն մէջ, որ Ս. Աթոռոյս կողմէն խրկուե-

լիք նամակները անվտանգ ձեռքը հասնելու
եւ աղերսագրոյն աւելի կարեւորութիւն տա-
լու համար, յատուկ նուիրականութեան մի
ձեռքով մատուցուի: Եւ սոյն նուիրականու-
թիւնը անձամբ կատարելու յանձնառու ե-
ղան գեր. իսահակ սրբազան արքեպիսկո-
պոսը եւ արթ. Տիմոթէոս բարեշնան վարդա-
պետը Պօլսեցի:

Մեծագոյն դիտողութեան արժանի է ար-
դարեւ յիշեալ երկու տարը հարց անձնա-
նուիրութիւնը, եւ կրկնակի ծառայութիւնը
գոր յօժարութեամբ կը մատուցանեն թէ-
Անգլիոյ տէրութեան եւ թէ ընդհանուր ազ-
գիս. երբ նկատելու ըլլամբ ճանապարհին
դժուարութիւններն ու վտանգները, եւ սոյն
ճանապարհին մէջ Ս. Աթոռոյս սիրոյն հա-
մար գոհ եղող վարդապետները, որոնց յի-
շատակութիւնը միայն մնացած է: Այսպի-
սի պարագայներու մէջ երբ աշխարհական
ազգային մի ի պատիւ ազգին չհամարձակիր
դիմագրաւ ըլլալու, եւ եկեղեցական մի բարձ-
րագոյն լոկ ակնարկութեան մի հպատակե-
լով, իւր անձին դիւրութիւնը, իւր ապա-
գայն, պատիւ ու փառք մէկդի թողով,
եւ մահն ի բռին կը յառաջէ դէպ ի յանըս-
տուգութիւն մի ուր կը տքնի թերեւս իւր
մահը, ու կը դիմէ թերեւս անոնց բաղդին
վիճակելու, որոնց ազատութեանը կը փու-
թան. այսպիսի յանձնառութիւն մի կըսեմ:
առանց նշանակութեան չէ, եւ պարտիք մի
կը դնէ ընդհանուր ազգին վերայ: Ամեն
սրբազան հայրը երկու գիր գրել տուաւ մէ-
կը իբրեւ կոնդակ օրհնութեան եւ յանձնա-
րարութեան եւ միւսը քուն աղերսագիրն,
գոր Ս. Աթոռոյս քարտուղար պատուելի Պ.
Սալաւանեանցը խմբագրեց, եւ հայերէնէն
ի զատ Գաղղիերէնի ալ դարձուց, ի տեղե-
կութիւն Եւրոպացի բաժանորդաց, ինչպէս
որ յարգոյ ընթերցողք պիտի տեսնեն քիչ
մի վարը: Իսկ քննարկին մէջ հայերէնին հետ
Արաբերէն գրուեցաւ առ պակասութեան
Հապէլեան թարգմանութեան: Նորին սրբ-
բազնութիւնը ուրիշ տուր Երուսաղէմի վե-
րաբերեալ ընծաներէն ի զատ կը խրկէ նա-
եւ ականակու խաչ մի, որ կը պարունակէ
կենաց խաչափայտէն մաս մի:

Ապրիլ ամսոյ առաջին օրը մեկնեցան առ-
կէ Գեր. իսահակ սրբազան արքեպիսկո-
պոսը եւ արթ. Տիմոթէոս վարդապետը հան-
դերձ մէկ փոքրաւորաւ, այն է խուրդա-
լէնկի տիրացու Եղեկիէլ Թագաւորեան:

Ահա ասիկա առաջին նամակին պատճէնը:
Եսայի արքեպիսկոպոս եւ չնորհին Աս-
տուծոյ Պատրիարք Հայոց Երուսաղէմի, եւ
աթոռակալ տուր առաքելոյն Յակովբայ,
մատուցանեմ զողջոյն պաշտելական վեհա-
փառ կայսերդ, եւ աղաչեմ զԱստուած զի
հեղցէ ի վերայ Ձեր առատութեն զօրհնու-
թիւնս եւ զչնորհս սրբոյ քաղաքիս Երու-
սաղէմի, Նազարէթի, Բէթլէէմի, Յորդա-
նանու, ամենատուր Գերեզմանին տեառն
մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, Գողգոթայի,
սրբոյ լերին Համբարձման, վերնատան Աի-
ովնի, եւ ամենայն տուր եւ փառաւորեալ
Տեղեաց, յորս կատարեցան խորհուրդք մար-
դեղութեան Աստուածորդւոյն, եւ առաքե-
լական Եկեղեցւոյս սրբոյն Յակովբայ Տեառն

Եղբոր Զահեդի Տէր ընդունել զաղօթն մեր
զոր մատուցանեմք նմա վասն բարեյաջողու-
թեան կայսերութեանդ, սիրեալ տարածեա-
ցէ լիով զամենայն երկնաւոր բարիքն իւր
ի վերայ Վեհափառութեան Չերում, Օգոս-
տոսի գերդաստանիդ եւ ի վերայ ամե-
նայն երկրի, որ կառավարի ի ձեռն հօր պե-
տութեան Չերոյ, ամէն:

Ընդ երկնապարգեւ օրհնութեանց սուրբ
Տեղեացոյ՝ յայտ առնեմք նաեւ Վեհափառու-
թեան ձերում մարդասիրի, զփափագանա եր-
ջանկայիշատակ նախորդաց իմոց, զոր փա-
փաքեցին հաստատել անկեղծ յարաբերութիւ-
նքս քրիստոնէական պարզ սիրոյ ընդ տէ-
րութեան ձերում: Եւ զժողովրդիւնդ ճա-
նապարհաց խոշորոտն եղեն նոցա զործադ-
րութիւն: Նոյն իղձք եւ զմեզ խրախուսէ-
ին՝ յերկուց ամաց անտի, յորմէ՞ նետէ բարձ-
րացեալով եմք յաթոռ սուրբ առաքելոյն Յա-
կոբայ, առաքել զնուիրակունս մեր յոստ մե-
ծի աթոռոյդ, սակայն արգելաք ցարդ յեր-
կիւղէ վտանգաց ճանապարհին: Խնամքն
աստուածեղէն հաճեցաւ հուսկ յետոյ շնոր-
հել մեզ զառիթ բարեղէպ առ ի կարող լի-
նել զեկուցանել ամենաբարեպաշտ վեհափա-
ռութեանդ՝ այսու կոնդակաւ մերով զան-
կեղծաւոր սրտի մերոյ զտենջ եւ զիղձս որ
լին ամենայն ակնածութեամբք եւ մեծա-
րանօք, զորս նուիրեմք ձերդ վեհափառու-
թեան: Եւ առ զգալի եւս առնել զհաւաս-
տիս մեծագոյն յարգանաց մերոց, խորհեցաք
առաջի առնել զայնոսիկ ամենաբարեպաշտ
վեհափառութեանդ, ի ձեռն փոխանորդի մե-
րում Գեր. Իսահակ արքեպիսկոպոսի, եւ
Արժ. Տիմոթէոս վարդապետի անդամոյ Տը-
նօրէն ժողովոյ առաքելական աթոռոյս, սի-
րեցեալք եւ պատուեալք ի մէջ երկոքին
եւս: Բանձնեցաք նոցա նաեւ մատուցանել
վեհափառութեան ձերում խաչ ոսկի եւ ա-
կանակուռ, ունելով յինքեան մասն ի փայ-
տէն կենաց Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստո-
սի, զոր խնդրեմք ընդունել մարդասիրապէս,
եւ կրել ի պարանոցի որպէս զարդ չքոյ ար-
ժանաւոր թագաւորի քրիստոնէի:

Տէր, վերջինն երջանկայիշատակ նախոր-
դաց իմոց Յովնանէս Ե, արդարեւ երջանիկ
գտաւ եւ փառաւորեցաւ ի հիւրասիրել անդ
զբարձր պաշտօնեայ Վեհափառութեան ձե-
րում զԱսալաֆի Քանդիլա, որ յամի 1858
կենարարին մերոյ եկն յուխտ սրբազան տեղ-
եացոյ: Գիտացնա ի մօտոյ տեսանել զհամակ-
րութիւնն զոր ունիմք առ ձերդ վեհափա-
ռութիւն, եւ զսէրն քրիստոնէական զոր
արդեամբք իսկ ցուցանեմք բարեպաշտ կը-
րօնաւորացն ի թովպացոց՝ որք գտանին յե-
րաւաղէմ, եւ կան յանյիշատակ ժամանա-
կաց հետէ ընդ հովանաւորութեամբ առա-
քելական աթոռոյս: Դանեաք եւ մեք, այդ,
զբարեարտութիւն եւ զաստուածասէր զգաց-
մունս նորին բարձրութեան, զոր համարիմք
առանց երկբայութեան ներշնչեալ յամենա-
բարեպաշտ Վեհափառութենէդ, եւ զանձն
իսկ նորին արժանաւոր ընծայեցուցիչ անգին
բարեմասնութեանց վեհափառ անձինք:

Հաճեալիք, Տէր Արքայ, մարդասիրու-
թեամբ ընդունել զխոնարհ ծառայող զեր-
կոսին զԳեր. Իսահակ արքեպիսկոպոսի եւ

զԱրժ. Տիմոթէոս վարդապետի, եւ արժանի
արարէք զնոսա հանել ի տեսութիւն ձեր ի
մասնաւորի, եւ շնորհել նոցա զբարձրագոյն
պաշապանութիւն ցորչափ այդր կան, մին-
չեւ հաճեցի Տէրութիւն ձեր տալ նոցա հը-
րաման դառնալոյ: Խաղաղութիւնն եւ շնորհ
Տեառն Աստուծոյ մերոյ եղիցի ընդ ձեզ
ամէն:

Տեաւ յառաքելական աթոռս Ս. Յակո-
բայ, յերաւաղէմ, 150 մարտի 1867 ամի փրկ-
չին մերոյ:

ԱՆՍԻԱՍԻԿ ԽՆԴՐԱԳՐԻՆ ՕՐԻՆԱԿԸ

Ծայրի ծառայ Յիսուսի Քրիստոսի եւ չը-
նորհօքն Աստուծոյ արքեպիսկոպոս եւ պատ-
րիարք Հայոց կրօնապետի եւ վերապետի
սուրբ Տեղեաց, ընդ աստուածեղէն օրհնու-
թեանց եւ շնորհաց սրբոյ Քաղաքի՝ մատու-
ցանեմք եւ զառաքելական ողջոյն մեր ա-
մենաբարեպաշտ Վեհափառութեան ձերում
կայսերդ Եթովպոյ: Այն երկնաւորին եւ
խնամք աստուածեղէն նախախնամութեան
եղիցին միշտ ի վերայ անձին Վեհափառիդ
եւ արքայազուն Գերդաստանիդ եւ ի վերայ
ամենայն վիճակի կառավարելոյ ի հօր պե-
տութենէդ:

Հանաչեմք, աէր Արքայ, զբարձր խո-
հականութիւն եւ զարդարասիրութիւնն, որ
առանձին ձիրք են վեհափառ կայսերդ: Եւ
առաւել սքանչանամք տեսանելով յՕգոստոս-
փառ անձին ձերում զճշմարիտ տիպար թա-
գուհոյն, զորոյ զղովաստութիւնն է տե-
սանել ի սուրբ գիրս, որ զակատեալն էր ի-
մաստութեան արքային Սողոմոնի: Նոյն ա-
րիւնն է անշուշտ որ ընթանայ յերակս ձեր,
նոյն արդարասիրութիւնն է Սողոմոնի, որ ի
ձեզ արծարծի, ձիրք թանկագինք՝ փայլեալ
յօգոստոսփառ անձին ձերում, որք խրախու-
սեցին զմեզ դնել յոստ բարձրագոյն աթոռոյդ,
զամենախոնարհ հայցուածս մեր: Այն ու-
նիմք վստահութեամբ եթէ ամենողորմած
վեհափառութիւն ձեր ընկալցի առ սէր Յի-
սուսի Քրիստոսի, որ ետ մեզ զանձն իւր օ-
րինակ խոնարհութեան եւ հեղութեան, եւ
պատուիրեաց եւս այց առնել որոց կան ի
առաւապանս եւ զրկեալ են յազատութենէ
իւրեանց, որ նախապատիւ է քան զամենայն
ինչս աշխարհի:

Նոյն զգացմունքն են ի մեզ աւետարա-
նին, որ քաջալերեցին հայեց յամենազոր-
մած կայսերդ շնորհս առնել հիւպատոսին
Անգղիացոյ եւ ընկերաց նորին, եւ ներել
ամենայն յանցանաք զորս զործեալ իցէ նո-
ցա երբեք: Եթէ ընդունելի եղիցին հայց-
ուածք մեր ի գթութենէ ձերմէ, որպէս հա-
ւատամք, անշափա շնորհապարտ եղիցուք
առաջի ձեր, եւ աշխարհ ամենայն սքան-
չացի ընդ մեզ ընդ ներողամտութիւնն, զոր
բարեհաճեցիք շնորհել տարաբաղդից: Այ-
սու մարդասիրական գործով բազմապիս-
նեակայ թիւ ազօթաւորաց ձերոց, որք
խնդրեն զբարեբաստութիւն թագաւորութեա-
նիդ եւ զպահպանութիւն անգին կենաց Ս-
ոստոսփառ անձին ձերում: Խաղաղութիւնն
եւ շնորհք տեսնել Աստուծոյ մերոյ եղիցին
միշտ ընդ ձեզ ամէն:

Տեաւ յառաքելական աթոռս Ս. Յակո-
բայ, յերաւաղէմ 150 մարտի 1867 ամի փր-
կչին մերոյ:

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

CAISSE PATERNELLE

ԽԱՁԻՆԷՅԻ ԲԵՏԵՐԱՆԷ

Էմիլ Էմիլ-Էմիլ Էմիլ-Էմիլ Էմիլ-Էմիլ

Էմիլ Էմիլ-Էմիլ Էմիլ-Էմիլ Էմիլ-Էմիլ

Շարք Իսկէլէլէրի վէ Խաթանալ Իլին
միւսիրի-սանի:

Մ. ՖրէՏԵՐԻՉԻ օլուպ, Գալաթա տա եր-
լականի խանտա Ն. 14 տէ պուլուսմագտա-
ւոր:

Խաթէյէն հէր գանդի սինտէ օլուպ, մէզ-
քիւր գուժանեանա միւրաճաւթ իլէ, ետ
թէքմիլ էօմիլէնիւ, վէ եախօտ պիր միւր-
տէթինի սիկուրթաեա վազ իտէպիլէճէկիւ-
տէն պաշգա, սաղլըղնտա եախօտ վէֆա-
թընտան սօնրա, վարիսլէրինէ ճէհէզ բարա-
սը, իրատ վէ սէրմայէ պըրագա պիլէճէք տիր:

Մէզքիւր Սիկուրթա հազգընտա մալի-
մաթ ալմազ խաթէյէնէր, մէրգում Մ. Ֆը-
րէտէրիլէյէ միւրաճաւթ իթմիլի տիրլէր:

Մէզքիւր գուժանեանն թէնտի սէրմա-
յէսի 6 միլիօն ֆրանգ օլուպ, վէ միւլթէ-
րիլէրինտէն ալտըղ մէպլաղ տախի 184 միւ-
եօնա պալիլ օլմուլ տուր:

Իթ-մէյտուրիտա քեային Չիլիկիթ
սիւք քեանընտա, ձէրրաճ Ա. եսիս աղա,
զասըգ վէ պէլ խասթալըզլարը իլին իլէր-
տէն իլաճ վիլէրէք սաղալտաճագ, վէ գա-
սըգ պաղընրաա սէօրիւպ ալթաճագ օլ-
տուղօնու իլան իթմէքտէ տիր:

Մէրքեսթիպ Բ. ԳՈՒԹՕՐՈՒԼՕ

Բիրլ, Թաճիս պիթի, քէհէ, սիվ-
րի սինէք վէ սայիր պուլսլաա էմալ մու-
զլիր պէօճէքլէրին սէրիան, թէլէֆի իլէն
թէճրիւպէլի պիր թօլ:

Ճինս ճինս գուլթուլար վէ գուլանը-
մասը իլին լազըմ կէլէն քէօրիւքլէ պէրա-
պէր եալընըզ սաթըլըր:

Ասիթանէտէ չարսա, իլինտէ ագար-
ճանըն իթ թիսալինտէ Ն. 66 Ֆէսճի տիւք-
քեանընտա ալթիր գուլթուսու իթի ֆը-
լանըա:

Արնալուս քէօրիւտէ Այիօս Մեֆրիօս
մանէլլէսինտէ վազր տէրուրինտէ պիր գը-
թա պաղէլ, ագար սու վէ լէվաղիմաթը
սայիրէ օլտուղու հալաէ, նէզարէթի դայէթ
կիւզէլ պիր պապ քեարկիր խանէ:

Եինէ մէզքիւր մանէլլտէ տէնիզ գըրընտ
եագըն իթ պապ քեարկիր մաղաղա քիլայէ
վէրիլէճէքլէր տիր, թալէպի օլան զէվաթըն
տանա զիեալտէ մալիմաթ ալմազ իլին Գա-
լաթաա Գուրչուս խանտա Ն. 16, Մ.
Աթմաթի Ա. Բրօգօեա միւրաճաւթ իթմէ-
լէրի իլան գըլընըր:

ՍԱՀԻԳ ՂԱԶԻԹԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԼԷՎԱՆՔ ԷՐԵՎԱՆԸ ԹԱԳԱՆԻՍԻՍԻՍԻ
ԳԷՆՕՂԵՆԻՍ ԵՐԵՎԱՆ ԵՐԵՎԱՆ ԵՐԵՎԱՆ
ԵՐԵՎԱՆԻ ԳԵՐԵՐԵՐԵՆ ԵՐԵՎԱՆ 1867